

महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना
महाराष्ट्र अंतर्गत अपूर्ण कामे पूर्ण करणेबाबत
अनुसरावयाची कार्यपद्धती.

महाराष्ट्र शासन

शासन परिपत्रक क्रमांक : मग्रारो २०१२/प्र.क्र. ३३/रोहयो-१,
नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक : १६ नोव्हेंबर, २०१२.

वाचा : शासन निर्णय क्रमांक : मग्रारो २०१२/प्र.क्र. ३३/रोहयो-१, दिनांक ४ जुलै, २०१२.

शासन परिपत्रक :-

उपरोक्त संदर्भाधीन शासन निर्णयातील परिच्छेद क्र. ८ मध्ये दिलेल्या सूचनांबाबत क्षेत्रीय स्तरावर संदिग्धता निर्माण झाल्याचे निदर्शनास आले आहे. तेव्हा त्या बाबत खालील स्पष्टीकरण देण्यात येत आहे.

२. महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजने अंतर्गत मजूरांना काम उपलब्ध करून देतांना गावामध्ये सामुहीक स्वरूपाची उत्पादकता निर्माण करणे हे योजनेचे उद्दीष्ट आहे. या योजने अंतर्गत विविध पातळीवर माहितीच्या अनुषंगाने योजनेची माहिती केंद्रशासनाच्या संकेतस्थळ www.nrega.nic.in विहित नमुन्यात सादर करावयाचे असते. जिल्ह्याकडून सादर केलेल्या माहितीच्या अनुषंगाने वेगवेगळे अहवाल / सूचना या संकेतस्थळावर निर्माण होतात.

३. तदनुसार योजनांतर्गत वेळोवेळी हाती घेण्यात आलेल्या कामाच्या अनुषंगाने काम पूर्ण झाल्यानंतर याबाबतच्या नोंदी संकेतस्थळावर सादर करण्यात येतात. त्याचप्रमाणे जी कामे ब-याच कालावधी पासून भौगोलिक कारणामुळे, मजूरांमुळे अथवा इतर तांत्रिक कारणामुळे पूर्ण होऊ शकली नाहीत तसेच काही कामे पूर्ण झालेली आहेत मात्र त्याचे पूर्णत्वाचे दाखले देणे प्रलंबित असतील यासारख्या सर्व बाबीचा साकल्याने विचार करून अपूर्ण कामे पूर्ण करण्याबाबतचा संदर्भाधीन शासन निर्णय दिनांक ४ जुलै, २०१२ रोजी निर्गमित करण्यात आला आहे. केंद्रशासनाकडून संकेतस्थळावरील उपलब्ध माहितीच्या आधारे अपूर्ण कामे प्राधान्याने पूर्ण करण्याबाबत सूचना देण्यात आल्या आहेत. तेव्हा उपरोक्त सर्व बाबीमध्ये विशेष लक्ष देऊन अपूर्ण कामे पूर्ण करण्याची मोहिम हाती घेण्यात आली आहे.

४. संदर्भाधीन शासन निर्णयाचा परिच्छेद (८) अन्वये योजने अंतर्गत मोठ्या प्रमाणात अपूर्ण असलेली कामे प्राधान्याने पूर्ण करण्याकरिता अशा सूचना देण्यात आल्या आहेत की, ज्या ग्रामपंचायत क्षेत्रात एका

वर्षापेक्षा जास्त कालावधीकरिता पाचपेक्षा जास्त कामे अपूर्ण असल्यास त्या ग्रामपंचायत क्षेत्रात तहसिलदार व गट विकास अधिकारी यांनी जिल्हाधिकारी यांचे पूर्व मान्यतेशिवाय नवीन कामांना प्रशासकीय मान्यता देऊ नये. यासंदर्भात स्पष्ट करण्यात येते की, योजने अंतर्गत अपूर्ण कामांच्या संख्येवर तहसीलदार, गट विकास अधिकारी तसेच जिल्हाधिकारी आणि मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांचे लक्ष वेधावे व अपूर्ण कामे प्राधान्याने पूर्ण करून घेण्याबाबत त्यांचेकडून आवश्यक ती कार्यवाही करण्यात येईल असे अपेक्षित आहे. तसेच अपूर्ण कामांच्या मजूर क्षमतेपेक्षा जास्त कामाची मागणी मजूरांकडून प्राप्त झाल्यास ५ कामे अपूर्ण असले तरी मागणीच्या पुर्ततेसाठी जिल्हाधिकारी यांच्या मान्यतेने गटविकास अधिकारी / तहसिलदार नविन कामांना प्रशासकीय मान्यता देऊन अशी कामे सुरु करू शकतील.

५. भविष्यात केंद्रशासनाकडून कार्यान्वयीन कामे पूर्ण झाल्या शिवाय नवीन कामे घेण्यावर निर्बंध येऊ शकेल. त्यामुळे आपल्या जिल्हयातील ग्रामपंचायतीमध्ये काम घेत असतांना वर्षभरासाठी प्राप्त कामांच्या मागणीवर आधारित मनुष्य दिवसाची प्रगणना करून तितक्या मर्यादेतील कामांना प्रशासकीय मंजूरी देऊन शेल्फवर कामे तयार ठेवावीत जेणेकरून मागणीपेक्षा दुप्टीने मनुष्यदिन निर्मितीची तजबीज होऊ शकेल. साधारणत: प्रगतीपथावरील असलेली कामे प्रत्यक्ष कामांच्या मागणीपेक्षा जास्त असू नयेत तसेच केंद्रशासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार अपूर्ण असलेली कामे प्राधान्याने पूर्ण करण्यात यावीत.

६. सदर शासन परिपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला आहे. याचा संगणक सांकेतांक २०१२ || १६१७ ०४५८० ११६ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

वि. ३०.२.२०१७
(वि. गिरीराज)
प्रधान सचिव (रोहयो)

प्रत:-

मा. राज्यपालांचे सचिव,

मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,

सर्व मंत्री व राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

मुख्य सचिवांचे स्वीय सहाय्यक,

अतिरिक्त मुख्य सचिव,
शासनाचे सर्व अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,
महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, मंत्रालय, मुंबई.(प्रसिद्धीकरिता)
प्रधान मुख्य वन संरक्षक, नागपूर,
कृषि आयुक्त, पुणे,
संचालक, मृदसंधारण व्यवस्थापन, पुणे,
संचालक, फलोत्पादन, पुणे,
सर्व विशेष कार्याधिकारी व पदसिद्ध उप विकास आयुक्त, (रोहयो विभागातील आयुक्त कार्यालय),
सर्व विभागीय आयुक्त,
सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हापरिषद,
सर्व मुख्य अभियंता व सह सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
सर्व मुख्य अभियंता व सह सचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
सर्व जिल्हाधिकारी (बृहन्मुंबई वगळून),
सर्व जिल्हा अधीक्षक, कृषि अधिकारी,
सर्व गटविकास अधिकारी/सर्व तहसिलदार, सर्व प्रकल्प अधिकारी, जनजाती उपयोजना,
सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
सर्व उप सचिव/अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, नियोजन विभाग (रोहयो),
संचालक, सामाजिक वनीकरण, पुणे,
लेखा व अधिदान अधिकारी, मुंबई,
मुख्य अभियंता, लघुपाटबंधारे (स्था.स्तर) विभाग, पुणे,
महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई,
महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य (लेखा परिक्षा), मुंबई,
निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई,
कक्ष अधिकारी, संग्राम कक्ष, ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई (महाओँनलाईनवर प्रसिद्धीसाठी)
उप सचिव, महाराष्ट्र विधान मंडळ रोजगार हमी समिती, महाराष्ट्र विधान मंडळ सचिवालय, मुंबई,
सारसंग्रह रोहयो-१/निवडनस्ती, रोहयो-१.